

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2016-04-12

Skrivelse

Katarina Luhr m.fl. (MP)
Maria Östberg Svanell m.fl. (S)
Rikard Warlenius (V)

Uppdrag om att minska kemikaliebelastningen på barn, ungdomar och kvinnor i fertil ålder

Förslag till beslut

Förvaltningen ska lägga fram ett förslag till arbetssätt för att utveckla indikatorer för stadens arbete med att minska kemikaliebelastningen på barn, ungdomar och kvinnor i fertil ålder. Förslaget bör vara färdigt hösten 2016 för att kunna ingå i 2018 års budgetarbete.

Skälen till förslaget

Stockholms indikatorer för miljö kvaliteten i luft och vatten har och har haft avgörande betydelse för att styra, följa upp och förklara stadens miljöarbete. Det är nu dags att utveckla indikatorer för att följa, prioritera och minska kemikaliebelastningen på stockholmarna. Indikatorerna skall stödja stadens kemikalieplan och särskilt stadens offentliga upphandlingar och miljöförvaltningens dialoger med Svensk Handel och andra organisationer. Några utgångspunkter för konstruktionen av indikatorerna kan vara:

- Kemikaliebelastningen följs över tid på barn, ungdomar och kvinnor i fertil ålder;
- Särskild tonvikt på de kemikalier som staden själv kan påverka;
- Särskild tonvikt på de kemikalier där halterna hos människor ökar.

Trots att vi vet att barn, ungdomar och kvinnor i fertil ålder är särskilt utsatta för kemikalier vet vi inte hur den samlade belastningen utvecklas. Bristerna är särskilt påtagliga för de nya kemikalier som vi vet mindre om och som ersätter de befintliga kemikalier som vi vet mera om. Stadens data om kemikalier i vatten och slam ger en alltför ofullständig bild. Det pågående projektet med att mäta kemikalier i damm på förskolor kan ge visst ytterligare underlag för stadens arbete med kemikaliesäkrade förskolor och skolor. Riksmuseet samlar sedan en tid in bröstmjolk från kvinnor i Stockholm, men analyser görs främst av kemikalier som redan är förbjudna enligt Stockholmskonventionen. Utredningen om PFAS visar att övervakningen av kemikalier generellt är splittrad, plottrig och utan struktur eller prioritering. Förslaget bör ta upp mätmetoder och deras kostnader, principer för urval och aggregering av kemikalier till indikatorer samt möjliga etiska frågeställningar. Deltagande ska vara frivilligt och säkerställa de integritetsaspekter som kan uppkomma. Mätningarna bör på sikt omfatta kemikalier i t ex bröstmjolk, blod och urin men även andra matriser är tänkbara. En första

etapp kan bestå av en avgränsad mätning på Riksmuseets material med t ex ett urval från REACH' kandidatlista och de hormonstörande ämnena på Chemsec's SIN-lista. Förvaltningen bör samråda med nationella och europeiska experter. Göteborg och Malmö kan också vara intresserade att delta i utvecklingsarbetet. Det kommer att ta år att bygga upp ett fullgott indikatorsystem för stadens kemikaliearbete. Dags att starta!